Cumhuriyet'in parasız mizah ekidir

Cumhuriyet
DİNOZOR

2 NİSAN 1997
17
ÇARŞAMBA

Bir millet uyanamıyor!

Susurluk çetesini gündeme getiren trafik kazasının üzerinden 150 gün geçti. Tanıklar konuştu, belgeler sunuldu, bilgiler verildi ve Susurluk Komisyon'u yolun sonuna geldi. Çiller ailesi ifade vermekten ısrarla kaçındı. Rapor tamamlanmak üzere. Şimdiye kadar yapılmayanlar, bundan sonra yapılmayacaklar konusunda çeteye sağlam teminatlar veriyor. Çatlı, Ağar ve Bucak "kahraman" olarak tarihe geçti. Dergimiz baskıya hazırlandığı sırada henüz temiz topluma geçilmemişti!

HAFTANIN FOTOĞRAFI

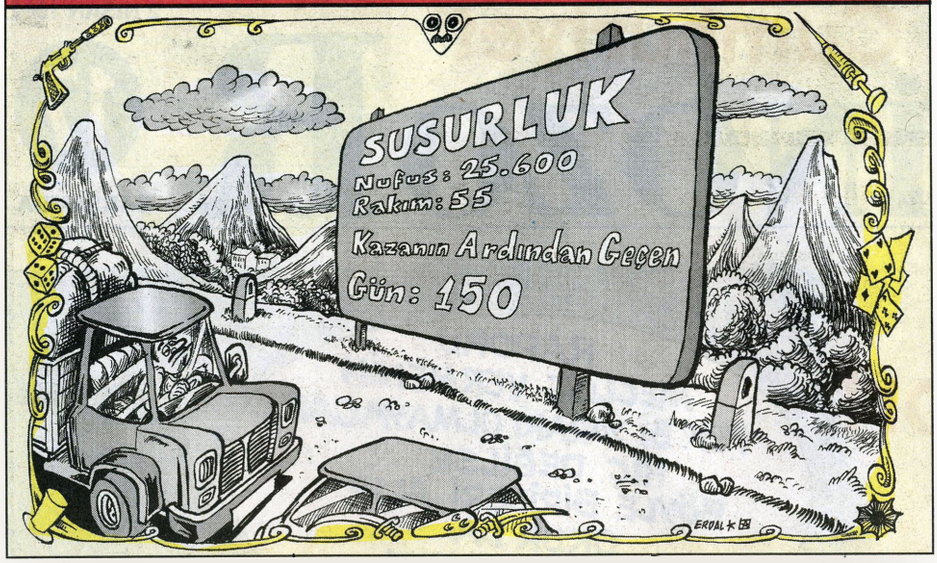

Sergen'in günlüğü

Cumartesi: Deplasmana giderken havaalanında yorgunluktan uyuyakalmışım. Herkes gece kulübünden geldiğimi söylüyor ama ben sadece işkembeciyi hatırlıyorum.

Pazar: Samsun maçı gayet güzel geçti. Bir ara skor 4-1 olunca ben iyice rahatlayıp gevşedim. Meğer biz yenilmişiz.

Pazartesi: Uğur Ekşioğlu benim için "Bir işe yaramıyor. Oturduğu yerde kulak büyütüyor" demiş.

Salı: Beşiktaş'ı bırakmaya karar verdim. 10 numarayı Uğur Ekşioğlu giysin. Antrenman eksiği varsa yedek de çıkabilir.

Çarşamba: 30 milyar ceza verdiler. Erdal Acar "Cezayı hapse çevirsinler, ben yatarım" dedi.

Perşembe: Akşam yatağımda atımın kafasını buldum. Ciddiler galiba. Pes ettim.

● **Konya Valisi Ziyaattin Akbulut'un, Şanlıurfa valiliği döneminde, Osmanlı padişahları gibi tuğra şeklinde kartvizit bastırdığı ortaya çıktı. Akbulut'un kartvizitinde stilize "Allah" yazısının yanında "Vali-i Şanlıurfa" sözcükleri yer alıyor.**

DSP'de karı-koca cuntası!

● **DSP Çayeli ilçe kongresi, Rahşan Ecevit'in faks emri ile kongre sürerken iptal edildi.**

VEDAT ÖZDEMİROĞLU

Az Sonra!

● İki bayram arası darbe olur mu? Bedelli askerlik yapan **Rafet El Roman**'a marş öğretildiği doğru mu? Darbe 10 mayısta mı? Üst düzey yetkiliden yalan!ama: "10 mayıs cumartesiye geliyor. Derbiyle darbeyi karıştırmayın. 12'nin suyu mu çıktı?" Az sonra!

● **Çiller**'den telefon skandalına çözüm: "Cep telefonlarını RTÜK dinlesin, gerekirse kapatsın!" Az sonra!

● Ülkücü baba **Kürşat Yılmaz**, cezaevinden nasıl kaçtı? Uğurlama töreninde ağlayan gardiyanlar! Kürşat Yılmaz, "Çatlı'nın izindeyiz" dedi! Az sonra!

● **Helmut Kohl,** Türk gelini için Dışişleri Bakanı **Kinkel**'le hasır bilezik, pırlanta taç ve 50.000 mark başlık parası mı yolladı? Genç çift Berlin Duvarı'nın taşlarından kendi elleriyle ev yapacak mı? Az sonra!

● Taciz olayı pop müziğe yansıdı! **Şahsenem Türlü**'nün son şarkısı: "Ben taciz oldum doktor Erol Bey!" Az sonra!

● Susurluk raporu hazırlandı! Raporda **Sedat Bucak**'a nazar değdiği ve acil olarak kurşun dökülmesi gerektiği yazılı! Az sonra!

● Lise öğrencilerine "ülkücü olmaları için "bedava kımız içiren görevli kim? Bıyığını sarkık bırakmadığı için kaşı yarılan köse öğrenci! Sınıf başkanının emriyle coğrafya öğretmenini ısıran kız öğrenci **Asena!** Az sonra!

● Devletten itirafçılara destek! Her ay "Ayın itirafçısı" seçilecek! Şanslı ihbarcı yüzünün istediği kısmını ameliyatla değiştirebilecek! Az sonra!

● Yalan makinesinde ilginç gelişme! Titreşen mobil makinelere talep büyük! Yalan makinesine işkence yaparken yakalanan polis memuru **Hayri Darp** "Makineleşmek istemiyoruz" diye bağırdı! Az sonra!

● **Baki Tuğ**'dan şok öneri: "Madem ki artık çocuk yaştakiler de devlete karşı suç işliyor, zigon idam sehpaları yapmanın zamanı gelmiştir!" Az sonra!

● **Rahşan Ecevit**'ten börek tasarımı: "Birleşme sevmeyen lider böreği!" **Bülent Ecevit** iddialı konuştu: "Gökkuşağının bir kısmı DSP'ye katılacak!" Az sonra!

● Çiller, dokuz Oscar'lı filmi seyretti! Gözyaşlarını tutamayan Çiller "İngiliz Haspa beni çok etkiledi. Boş yere dokuz ışık vermez Amerikalılar" dedi! Az sonra!

● **İsmail Beşikçi**'ye ultra ceza! Beşikçi bir yıl boyunca sadece TV dizileri izleme cezasına çarptırıldı! Bir yetkili "Kesin çözüm bu. O kafa karışıklığından sonra artık düşünemez" dedi! Az sonra!

● Türkiye'nin en sulugöz ülke ilan edilmesine **Türkeş**'ten tepki: "Ağlayan acizdir, gülen hafiftir. Her Türk nötr doğar!" Az sonra!

● Hükümetten kaynak arayışı! Kubbede baki kalan seda satışa çıkarılacak! Az sonra!

● **Sergen** için yeni karar! Yıldız futbolcu, gol atmadığı her dakika için kulübe 50 milyon lira ödeyecek! Az sonra!

● **Baba Hakkı**'dan Sadettin Teksoy'a özel demeç: "O **Erdal Acar** denen adamı camiadan uzaklaştırsınlar, yoksa uyku uyutmam!" Az sonra!

● Madem az sonra göreceksiniz, niye az sonra diye bağırıp duruyoruz? Az sonra!

Cumhuriyet DİNOZOR

Sayı: 17 - *2 NİSAN 1997*

● Basan ve Yayan: Yeni Gün Haber Ajansı A.Ş. ● Genel Yayın Yönetmeni: **Orhan Erinç** ● Genel Yayın Koordinatörü: **Hikmet Çetinkaya** ● Yazışleri Müdürleri: **İbrahim Yıldız**, **Dinç Tayanç** (Sorumlu) ●Yayın Yönetmeni: **Zafer Temoçin**

Faks: (0212) 512 48 30

İsmail Beşikçi'ye 4 yıl daha ceza verildi.

Cumhuriyet
DİNOZOR
Çiftliği meslek edinenlerin dergisidir..

Çiller karakol denetliyor.

● TBMM cumhuriyet tarihinde ilk kez, milletvekillerinin hacca daha rahat gidebilmesi için tatile giriyor.

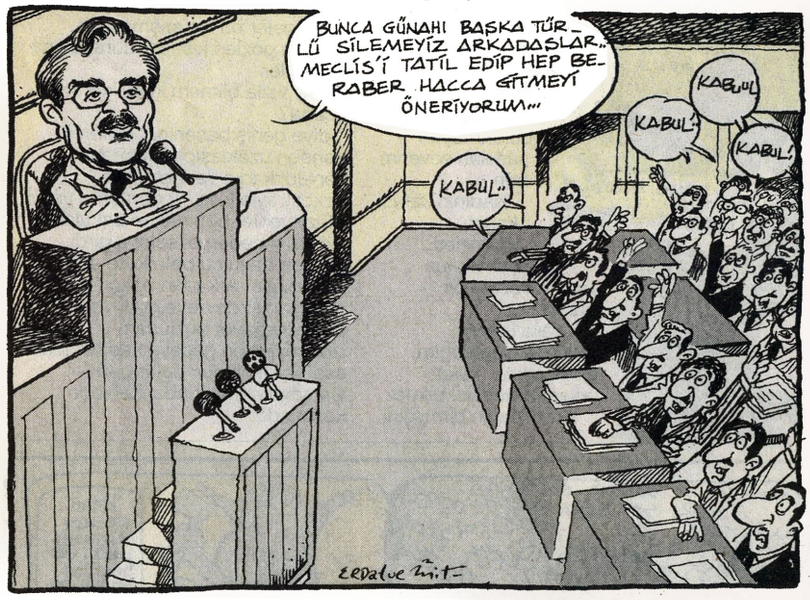

● Daha az televizyon vermek için sürekli fiyat arttıran Akşam gazetesini, bu yüzden dağıtmama kararı alan Dinç Bilgin; şimdi aynı taktiği kendi gazetesi Sabah'ta uyguluyor.

● Bakan Abdullah Gül'ün de, yediği kebapların parasını devlete ödettiği ortaya çıktı.

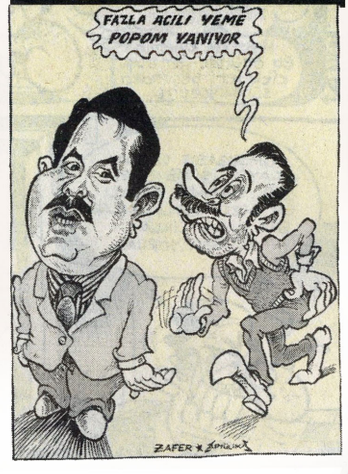

● Cep telefonlarının polis tarafından 2 yıl 4 aydır dinlendiği anlaşıldı.

"EĞİTİM ZAYİATI"

● Kırşehir'de türbanlı stajyerleri dersten çıkaran bayan öğretmen, okul müdürü tarafından hakarete uğrayıp kolundan tutularak derslikten atıldı.

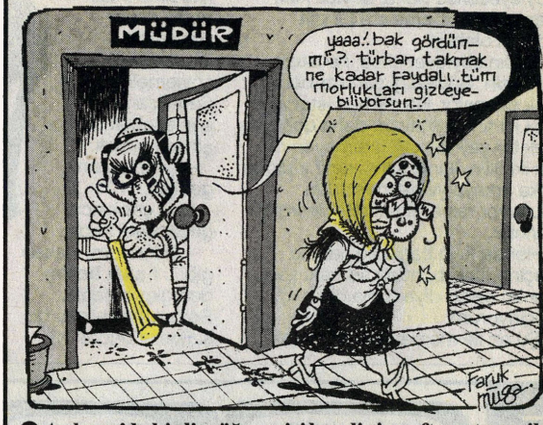

● Ankara'da bir lise öğrencisi kendini sınıftan atan milli güvenlik öğretmenini silahla vurdu.

● İstanbul'da bazı okullardaki öğrenciler, kaçırılıp Ülkü Ocakları'na götürülüyor, sopalarla dövülüyor, falakaya yatırılıyor ve ocağa zorla üye yaptırılmaya çalışılıyor.

FERHAN ŞENSOY

Hangi Şarkı

Nikotin bulut bir barın duvardan duvara penceresinden dolunay gayet buzlucam izdüşüyorken loş geceye:

- Söylememi istediğiniz bir şarkı var mı?

diye bana doğru eğildiler sarışın kadın ve memeleri. Bir an duraksadım. Kadın mı söyleyecek, memeleri mi? O memeler bir şey söyleyecekse bana, söylesinler, benim de o memelere bir çift sözüm olabilir.

Kadın söyleyecekse, ne isterse söylesin. Söylediği şarkılar beni pek sarmıyor. Ne demek istediğini çok iyi anlatamayan, daha doğrusu pek bir şey demek istemeyen on-on iki fiilin, ikinci şahıs emir kipinde arka arkaya yinelemesinden oluşuyor feryat figan dile getirdiği şarkılar.

Her şarkıya başladığında, iç geçirip, bari bundan sonraki şarkı benim olsun diye daha derin iç geçiriyorum.

Şu an iki meme, iki göz olarak masama sarkmış bulunuyor sarışın kadın. Aslında sarışın değil, öyle boyanmış. Genelde hepsi öyle şarkıcıların, herhalde saç o renge boyanınca, ses daha iyi çıkıyor.

- Ne isterseniz onu söyleyin. Şarkıcılar bizim istediklerimizi değil, kendi söylemek istediklerini söylemeliler. Şarkıcıların söylenecek bir şeyleri olmalı.

- Repertuarım geniştir.

diye çapkınca gülümsedi kadın.

- Anlıyorum. Basen gibi... Fakat benim dediğim o değil... **Sezen Aksu**'nun bir şarkısını ondan iyi

söylemenizi beklemiyoruz... Onu Sezen, hem kendine has, hem çok güzel söylüyor zaten. Kendi şarkılarınızı söyleyin, **Branssens, Miriam Makeba, Jacques Brel, Fikret Kızılok** gibi, **Aşık Veysel** gibi... O müziğe söz oturtmuş bir şarkı sözü yazarı bulunmayan şarkıları severim ben.

Kadının kafası karıştı, memeleri burnumun ucunda şöyle bir sarsıldılar:

- Valla benim söyleyemeyeceğim şarkı yoktur. Fakat orkestra hepsini bilmez.

Artık maçın bitmesini beklercesine gözleri saatlerinde olan orkestra elemanlarına baktım. Bezginler, dükkân kapansa da gitsek diye keyifsizce birbirlerini süzüyorlar.

- Şey rica etsem... Benim için Çarşamba'yı Sel Aldı'yı söyleyebilir misiniz?

Memeler bu işe şaşmazken, kadının gözleri kısa bir duraksama geçirdiler.

- Ay valla bilmem ki, bilirler mi acaba?

diye geniş basenini devirerek benden uzaklaşıp orkestraya yönelti kadın ve memeleri. Orkestrayla kısa bir görüşme yaptı. Müzisyenler birbirlerine baktılar. Gitarcı inceden bi soloya girdi. Derken davulcu pata küte dahil oldu olaya. Arkadan basçı, en son da piyanist devreye girdi ve dolunay gayet buzlucam izdüşüyorken geceye kadının hırıltılı sesi sardı nikotin bulut barı: - Çarşamba yollarında, kelepçe kollarında...

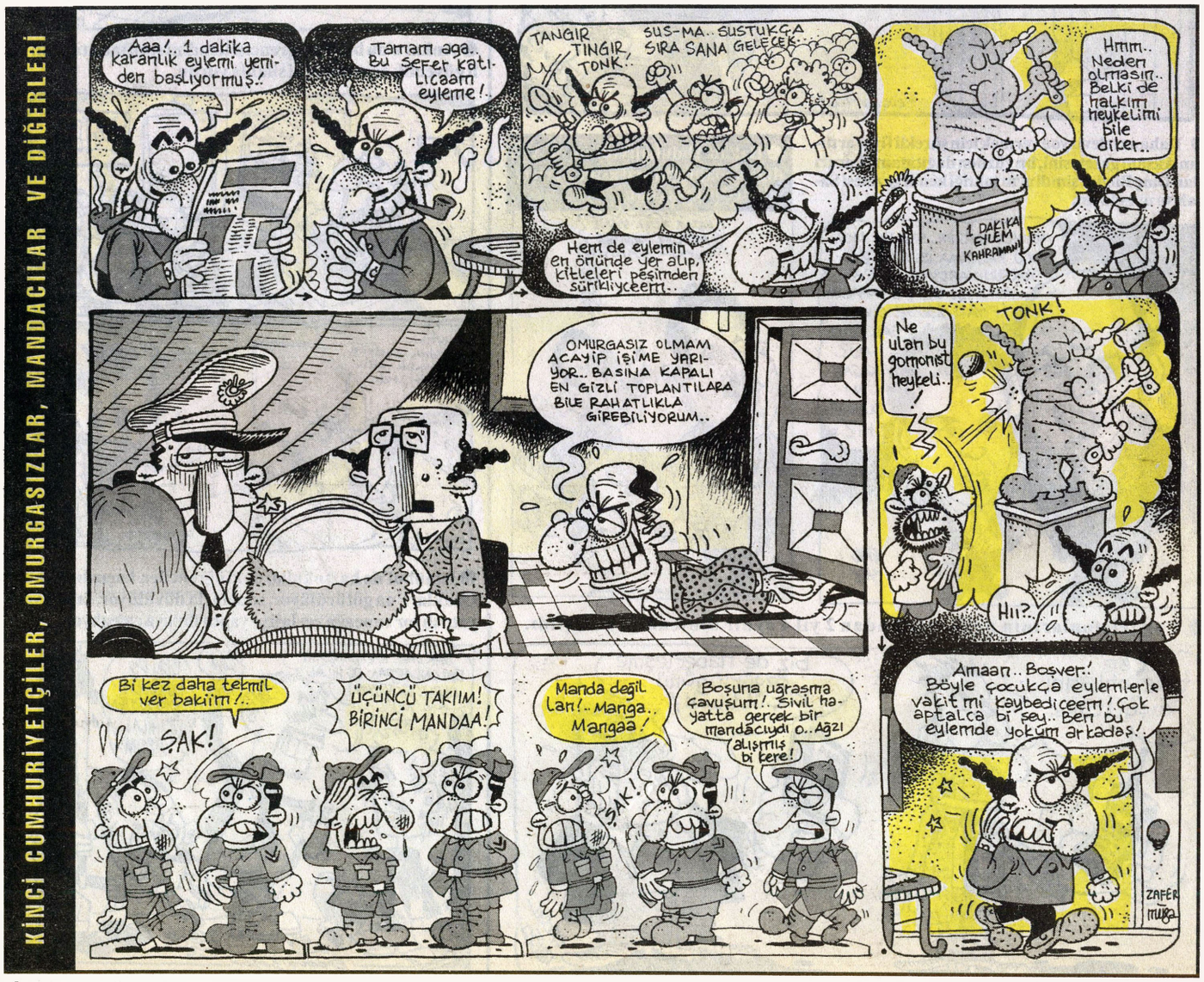

ÖĞRETMEN HASAN

Musa Gümüş ve Mit Atalay

Kenan Evren ve 4 arkadaşı 12 Eylül'de emir komuta zinciri içinde ülke yönetimine el koyunca ilk icraatından biri de bütün orta dereceli okullara "Milli Güvenlik" dersi koymak olmuştu. Bu derslere yüksek rütbeli subaylar giriyordu.

Darbeciler, Atatürkçü bir nesil yetiştirmek için numaralandırılmış bu Atatürk reçetesini ezberletmek için kolları sıvamışlardı... 12 Eylül'ün getirdiği bilinmezlik ortamı zaten milletimizin genlerinde var olan geleneksel "asker korkusu" ile birleşmiş, bütün öğrenciler bu reçeteyi ezberlemek için uğraşmışlardı... Hatta ezberleyenler dahi kendilerinden emin olmayarak yollarda, oyunlarda, sofrada ve uykuda "Atatürk 3, Atatürk 5, Atatürk 7" diye mırıldanır olmuştu.

Gürbüz'le ben, bu reçeteyi daha sonra Kenan Evren için uyarlamıştık... Olduk olmadık zamanlarda birbirimize sorardık...

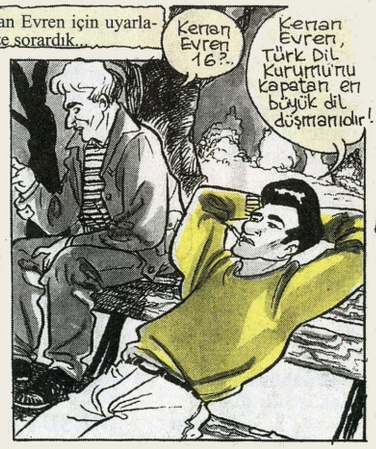

1 ay sonra üniversite tatile girdi... Pülümür'ün stabilize yolunda, gece karanlığında Tunceli'ye doğru ağır aksak ilerleyen Dadaş Turizm'in 13. numaralı yolcusu olan ben, geçirdiğim 1 yılın muhasebesini yapıyor. Fırat'taki, Dicle'deki, Van 100. Yıl'daki, Malatya İnönü'deki devrimci öğrencilerin neler yaşadıklarını hayal etmeye çalışıyordum.

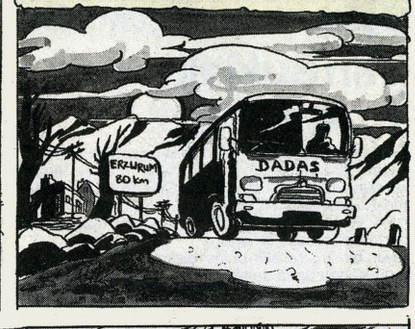

Otobüs beni ilçenin girişine bıraktığında güneş henüz doğuyordu.

Bavulları yüklenip eve doğru yürümeye başladım... Evlerin duvarlarında, darbeci generallerin beyaz boya ile kapatmak istedikleri sloganlar, buna isyan edercesine, solan, dökülen beyaz boyaların altından inadına inadına ortaya çıkmıştı...

BİTTİ..

Türkiye Türklerin ve Amerikalılarındır

ÇİLLİYET

KURUCUSU: SÜLEYMAN DEMİREL

Çilliyet'in Duvarı

Mesut'u 8 değil, 18 yıl kesintisiz eğitsen yine kesmez!

2 NİSAN 1997 ÇARŞAMBA

CLINTON'LARIN KIZI BİR TÜRK'E ÂŞIK!

● Tansu Çiller hanımefendinin oğlu Mert Çiller, ABD Devlet Başkanı Clinton'un kızıyla evleniyor. Bu mutlu haber, Türkiye'yi büyük bir sevince boğdu.

Almanya Başbakanı **Helmut Kohl**'un küçük oğlunun bir Türkle evleneceğinin duyulmasının hemen ardından gelen Mert Çiller-Chelsca Clinton aşkı haberi kamuoyunda yankılar uyandırdı.

Kız tarafı adına konuşan **Bill Clinton,** konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada; *"Kızımın bir Türk'le, üstelik Tansu Çiller gibi harika bir insanın oğluyla*

evlenecek olmasından dolayı çok sevinçliyim. Kızım kendini kurtardı, artık sırtı yere gelmez" dedi.

Büyük bir olgunluk örneği gösteren Tansu Çiller ise *"Olayı büyütmeyin"* demekle yetindi. Uzmanlar Ermeni, Rum, Kürt ve ANAP lobilerinin bu izdivacı engellemek için yoğun faaliyet gösterdiğini; bu yüzden evlilik olayının düşük bir ihtimalle de olsa gerçekleşemeyeceğini belirttiler.

Tacizci lider yakalandı!

Partisine kaydolmaya gelen genç kızları taciz ettiği ortaya çıkan parti lideri M.Y. yakalandı. Sorumlu gazetecilik örneği sergileyerek

Tacizci parti lideri M.Y.

ismini açıklamadığımız M.Y. hakkında yoğunlaşan şikâyetler üzerine; Çilliyet ekibi gizli kamera ile parti bürosuna gitti. Partiye üye olmak istediğini söyleyen konu mankeni genç kızı gören M.Y. derhal tacizlerine başladı.

"Bu senin ilk partin mi?", "Üye ol, rahatlarsın" **gibi sözlü tacizlerde bulunan M.Y. daha sonra genç kızın, soyunup uzanmasını istedi. *"Sana bir kayıt masajı yapayım"* diyerek genç kızı okşamaya başladığı sırada kameraları karşısında gören parti lideri M.Y. ahlak zabıtası tarafından gözaltına alındı.**

Bir karikatür

Âşık Tansui'den deyişler

Bu memleket çok iyi koruna
Ki bırakılabilsin toruna
Çıkmak ise bir dünya turuna
Ayrı konudur başka bişeydir!

★★★

Memleketin sorunu kalmaya
Hiçbir kişi vaktimiz çalmaya
Düşünüp hülyalara dalmaya
Gerek var mıdır, nasıl bişeydir?

MESUT YILMAZ'IN ÇALIŞMA MASISI

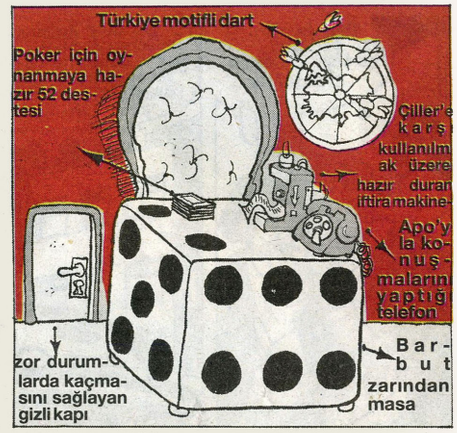

Gazeteniz Çilliyet, ANAP lideri **Mesut Yılmaz**'ın sinsi planlarını tezgâhladığı odaya girmeyi başardı. İşte Yılmaz'ın odasının gizlice çekilmiş görüntüsü.

Düşünenlerin Düşünceleri

Altın Bukleli Kız ve Üç Ayının Evi!

Bu başlığı Radikal gazetesinde gördüm. Bana sevgili ortağım, Türkiye'nin emsalsiz güneşi, Tofaş ve Tedaş dosyalarının ak gülü, Sayın **Tansu Çiller** Hanımefendiyi hatırlattı. Elbette ki *"Altın Bukleli Kız"* bölümü. *"Üç Ayının Evi"* nedir, onu bilmiyorum. Söz konusu Radikal kartonunu inceleyebilmiş değilim.

Evet, Tansu Çiller altın bukleli bir kızdır. O sert görünüşünün altında daha da sert bir kalbi vardır. Niçin? Bu memleketin gelişmesine mani olmak isteyen bölücü ve asabi zihniyetle mücadele etmek için buna mecburdur. Masaya yumruk attığına kaç kere tanık oldum. Hatta bir keresinde masaya dirseğiyle vurdu. Jaluzileri tekmeledi, halıyı tokatladı. Demem o ki, Sayın Çiller, gerçek bir demir leblebidir. (Demir Leydi).

Yeri gelmişken, hoş bir anımızı aktarmak isterim. İthal ettiğimiz yalan makinelerinden bir numuneyi Başbakanlık binasına getirttik. Nasıl bir alet diyerekten Sayın Tansu ile denemeye karar verdik. Önce benim, sonra da onun üzerinde denedik. Gördük ki, hayırsız makineden ıslığa benzer bir dertlenme sesi geliyor. Yani alet bozuk. Sayın Altın Bukle'yi görmeliydiniz, benim diyen erkeğin ağzına alamayacağı küfürleri hem de İngilizce olaraktan nasıl da güzel şakıdı. Aleti kırıp eritti, kullanma kılavuzunu da yırtıp attı. Fakat bu sert insan, yeri geldi mi nasıl uysal bir kedi haline dönüşüyor bilemezsiniz. Tadından yenmiyor desem, olacak şeydir. Hele MGK toplantılarında kahraman ordumuzun saygın askerlerine karşı takındığı uyumlu ve şirin tavır, göz yaşartacak kadar içtendir. Ödevini yapamayan kardeşini savunan bir abla gibi, beni korumaya çalışması yok mu, kalbim *"küt küt"*, hatta *"smack smack"* diye atıyor.

Allah herkese böyle ortak nasip etsin diyorum. Birlikte çalışmaktan ve yeri geldikçe aklamaktan onur duyarım. Saygılarımla.

Prof. Dr. Necmettin Erbakan

Son dakika

REFAHYOL hükümetine alternatif arayışları sürerken siyasi kulislerde şu hükümet formülleri konuşuluyor:

● Çiller başbakanlığında Genelkurmay-DYP koalisyonu.

● Çiller'in başbakanlığını yaptığı mafya-devlet-siyaset hükümeti.

● Çiller başbakan, diğer liderler başbakanlık müsteşarı formülü.

● Çiller başbakan, Mesut Yılmaz hiçbir şey hükümeti.

● Çiller başbakan, Fenerbahçe şampiyon.

ÇİLLİYET ile modayı yakalayın

● Alın Çilliyet patronlarını, beğendiğiniz modeli hazırlayıp dikin. 1997 ilkbahar ve yaz kreasyonlarını Çilliyet-Burda işbirliği ile çok ucuza giyin. İşte bu haftaki modellerimiz:

● **Kumarbaz** Manken Mesut ● **Rus Çarı** Manken Özer Çiller ● **Peri Kızı** Manken Tansu Çiller

ÇİLLİYET

Bizim Vadi Yapı Kooperatifi adına imtiyaz sahibi **TANSU ÇİLLER**
Bu gazete basın meslek ilkelerine uymaya söz vermemiştir.

YARIŞ — Erdal - Cem

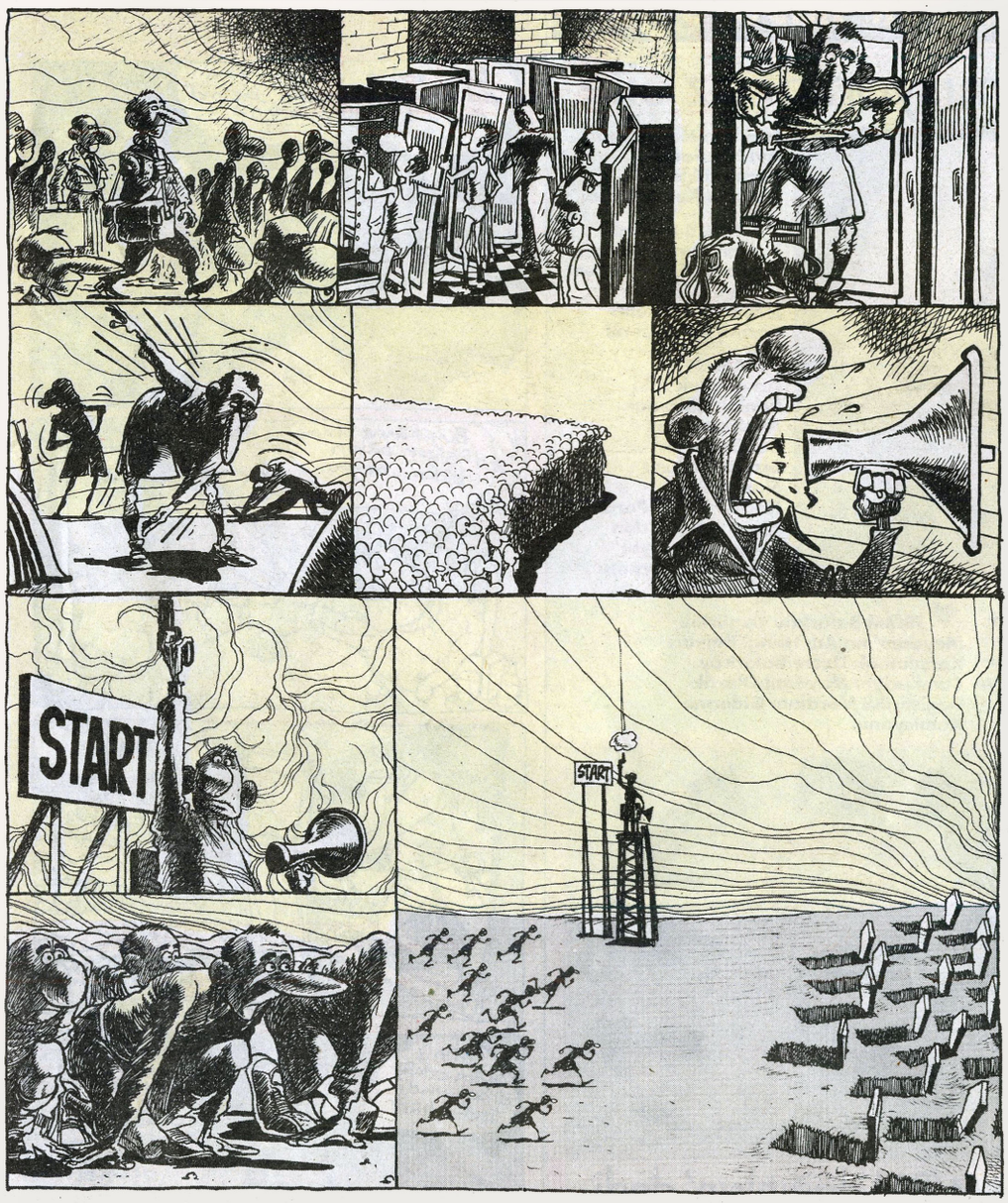

fiko'nun sarkacı

İstanbul Film Festivali Alternatif Rehberi

Çarpışma

Yönetmen: Hüseyin Kocadağ - Senaryo: MİT yazım ekibi - Oyuncular: Abdullah Çatlı, Meral Özbek, Sedat Bucak - Renkli / Türk Filmi

Abdullah Çatlı'nın Mehmet Özbay isimli karakteri canlandırdığı heyecan ve gerilim dolu bir polisiye. Otobüs kazalarından bahseden Yeni Hayat romanının en çok satan kitaplar listesindeki yükselişinden sonra en çok seyredilen filmler listesinde, yükselen bir kamyon kazası... Kazaları sadece izlemekten zevk alan insanların tiraji-komik öyküsü...

★

Dekalog

Yönetmen: Tansu Çiller - Senaryo: Necmettin Erbakan - Oyuncular: REFAHYOL Topluluğu - Renkli / Türk-İslam yapımı

Her biri evlere şenlik on ayrı kısa film. **Erbakan**'ın muhteşem senaryoları, yönetmen **Çiller**'in elinde birer klasiğe dönüşmüş. Uzun yıllar hafızalardan silinmeyecek bu on küçük başyapıt; Musevilerin On Emir'inin

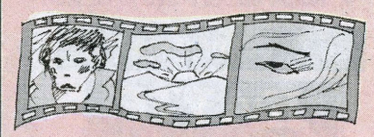

günümüz Türkiyesi'ne uyarlanmış hali: *"Yalan söyleyeceksin", "Gerektiğinde hemen öldüreceksin", "Aklayıp, temizleyeceksin"* vb...

★

Arzunun Şu Karanlık Nesnesi

Yönetmen: Fato Bunuel - Senaryo: Doğaçlama - Kamera: Gizli - Oyuncular:M.A., L.A., K.H., L.M. - Kanal D'nin teknik desteği ile gerçekleştirilen amatör bir yapım

Yeni Gerçekçilik akımının en son ve en üstün örneği. Karanlık, titrek ve bulanık görüntülerle; arzularına yenik düşen doktorun ihtirası ve bir nesne olarak algılanan hastanın tedirginlikleri gayet başarılı verilmiş. Ses kayıtlarında problemler olsa da doğal oyunculukların yanı sıra hızlı ve çarpıcı montajıyla da seyre değer bir kara-mizah örneği.

★

Cennet Yolu

Yönetmen: Elia Kazan - Senaryo: Şevket Kazan - Oyuncular: Bagheri, Şevki Yılmaz, Bekir Yıldız - Siyah Beyaz / Türk-İran ortak yapımı

Şevket ve Elia Kazan kardeşlerin son filmi. Şevket Kazan senaryoyu, bildikleri yolda ilerleyen gözü kara insanları anlattığı bir şiirinden yola çıkarak yazmış. Yılmaz ve Yıldız'ın kendilerini rollerine adayarak ortaya koydukaları göz kamaştırıcı performansları ve İranlı oyuncu Bagheri'nin de katkılarıyla ortaya tam bir dava filmi çıkmış.

★

Kaçırılmaması Gerekenler: Günümüze bir de sinemasal açıdan bakmak istiyorsanız güzel ülkemizi çağrıştıran bu filmleri mutlaka izleyin: ●Burjuvazinin Gizli Çekiciliği ●Yalan Makinesi ●Olanaklar Çağı ●O Eski Güzel Günlerin Sonu ●Bir Suçlunun Yaşamı ●Şehvet ve İntikam ●Sentetik Keyifler ● Maskeler Kralı ●Şeytani Eğitim ●Ekmeksiz Toprak.

Fikret Bekler

Son anda aldığımız bir habere göre

Bu millete bu komisyonlar az bile

♥ TBMM Elia Kazan'ı Karşılamaya Giden Görevlilerin Kahve İçmeye Dalmaları Nedeniyle Karşılanamaması Skandalını Araştırma Komisyonu.

♥ TBMM Sidiksiz Popçular, Sidikli Popçular Saldırısına Netlik Kazandırmak İçin Ne Yapılması Gerektiğini Araştırma Komisyonu.

♥ TBMM Beşiktaşlı Sergen'i Futbola Kazandırmak İçin Nasıl Bir Yöntem İzlenmesi Gerektiğini Araştırma Komisyonu.

♥ TBMM Ecevit'in Neden Ayrı Ayrı İki Parti Kurmadıklarını Anlama Komisyonu.

♥ TBMM Köksal Toptan Bunca Zaman Sonra Neden Yeniden DYP'ye Dönmek İstiyor Düğümünü Çözme Komisyonu.

♥ TBMM Arnavutluk'taki Banker Skandalı Ayaklanmaya Dönüşürken, Bizdeki Benzer Skandallar Neden "Herif Paramızı Alıp Kaçtı ya"dan Öteye Gidemiyor Gerçeğini Kavrama Komisyonu.

♥ TBMM Din Eğitimi İlkokulda mı, Kreşte mi, Kundakta mı Öğretilmeli Acaba Sorusuna Uygun Cevapları Araştırma Komisyonu.

♥ TBMM Bülent Ecevit'le Rahşan

♥ TBMM Bakırköy Özgürlük Meydanı'nın Adı Hangi İhtiyacı Karşılamak Üzere Bakırköy Cumhuriyet Meydanı Olarak Değiştirildi Merakını Giderme Komisyonu.

Oklitus - Melih41

Günün ilanı

KAYIP İLANI

Aslen Sinop'lu olup 27 yıldır seçim zamanlarında Konya'da gördüğümüz, son olarakta 26 Ocak 1995 tarihinde Konya'nın Makus talihini yeneceğim.

- *Doğal gaz yapacağım.*
- *Konya- Ankara arasına hızlı tren getireceğim.*
- *Tümosan'ı iyileştirip 3000 işçi alacağım*

diyerek aramızdan ayrılan ancak, geçen süre içerisinde ne kendisinden nede hizmetlerinden haber alamadığımız

54. Hükümetin Başbakanı RP Genel Başkanı Prof. Dr. Necmettin Erbakan'ı

görenlerin, yerini bilenlerin insaniyet namına partimizi aramalarını önemle rica ederiz.

Not: En son geçen Bayram'da Antalya Falez Otelde görüldüğü söylenen Sn. Başbakan seçmenin ağır hasta.

ANAP KONYA İL BAŞKANLIĞI

Piyasalarda durum

BORSA	DOLAR	MARK	ALTIN	MİLLİYET	HÜRRİYET
⇧	⇩	⇧	⇧	⇧	⇧
Dün 1552 Önceki 1511	Dün 126.800 Önceki 126.850	Dün 75.650 Önceki 75.400	Dün 1.433.000 Önceki 1.427.000	Dün 120.000 Önceki 80.000	Dün 120.000 Önceki 80.000

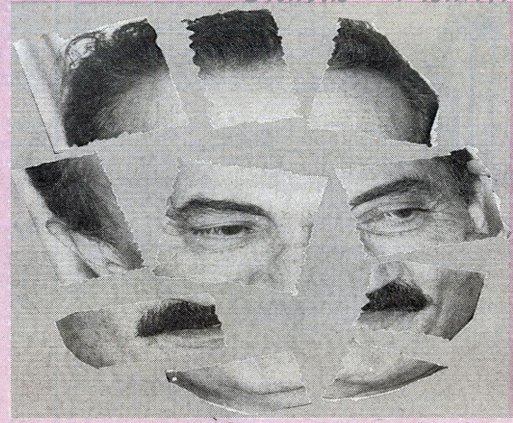

Ecevit 'BM dağıtılsın' dedi

DSP Genel Başkanı Bülent Ecevit, önceki gün yaptığı açıklamada Birleşmiş Milletler'in (BM) dağıtılmasını istedi.

Ecevit, ders kitaplarından da **"Bileşik Kaplar Yasası"** bölümünün çıkarılması gerektiğini söyleyerek, **"United Colours of Benetton"** şirketinin Türkiye'de açtığı bütün mağazaların da kapatılmasını istedi.

Ecevit, bütünleşme, birleşme önerilerine karşı olduğunun daha iyi kavranması için de parti genel merkezindeki fotoğrafını değiştirerek, yukarıdaki fotoğrafı astırdı.

Ne yapayım ben böyle paşayı

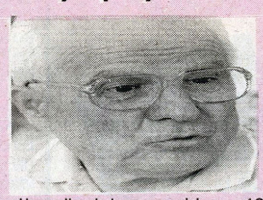

Ahmet Kenan Kainat Paşa kendini unutturmuyor. Geçen yaz Marmaris'teki orman yangınları için **"yanmayan ağaç dikmeli"** önerisi belki unutuldu ama o ne yapıp edip medyanın bir köşeciğinden karabatak başı gibi pırtlıyor.

Kainat Paşa bugünlerde dinci kanallarda basına saldırıyor. 12 Eylül'e gelinmesinde basın yine bugünkü gibi tahrikçi tavrını takınmış, **Orgeneral Çevik Bir** çok konuşarak kendine zarar veriyormuş. Paşa'nın cunta günlerinde ayetler okuyarak yaptığı mitingler de unutulmadı, **"Ne yapayım ben böyle aydını"** vecizesi de...Sonuçta paşa var paşa var. Ama **ne yapayım ben böyle paşayı...**

METİN HAKYERİ

Faks olayı: ☎ 0212 512 48 30 veya 0212 513 85 95

KAYHAN ERKAN'IN BAZI FİKİRLERİ

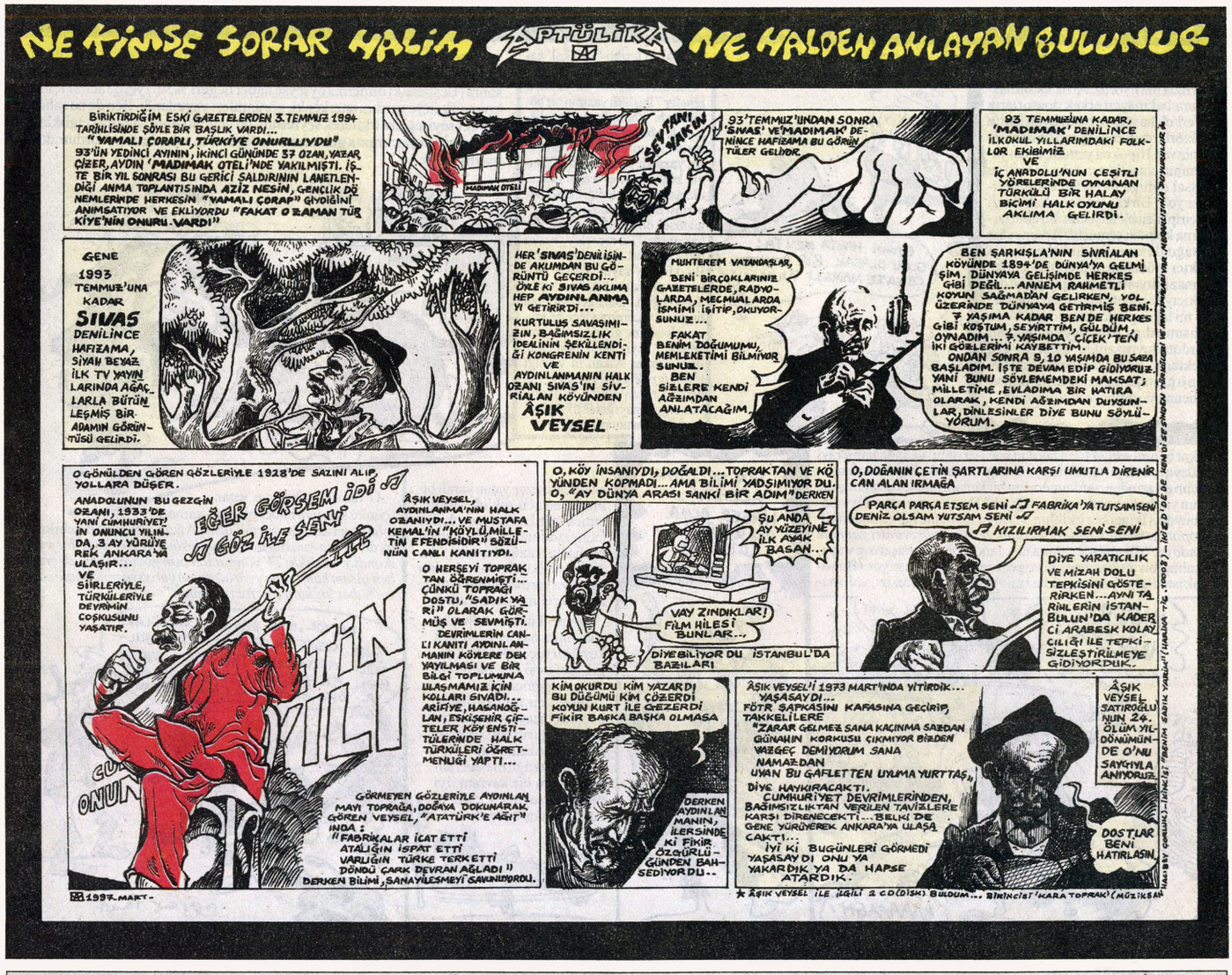

Aşk Süleyman Bey'i Affeder mi?..

ALTAY MARTI

"Sarı dişlerinden sen sorumlusun'

Zülfü LİVANELİ

Sağımın solumun **Salvador Dali** olduğu bir güne daha başlamak üzereydim. Kendimi en az herhangi bir mankenle röportaj yaptıktan sonra ortaya son derece edebi bir eser çıkartan **Kürşat Başar** kadar mutlu, zinde, müreffeh ve doygun hissediyordum. İçimden üç kere **Süleyman Bey** için kapıya yöneldim ve tek celsede çıktım sokağa. Halkım bir **Emir Kusturica** filminde oynuyormuşcasına deli dolu ve coşkuluydu. Saydım, en az sekiz kişi **Hıncal Uluç** gibi kahkaha atıyor, en az onyedi kişi de Mahallenin Muhtarları'nı seyrediyormuş gibi rehavet içinde kendinden geçiyordu. Onların mutluluğu bana da yansıdı. Ben de başladım nara atmaya: *"Bir baba hindi, hey Allah!"*

Köşedeki milli piyangocu, simitçi, ayakkabı boyacısıyla ayaküstü Susurluk hadisesi, Dreyfus Davası, Titanik faciası, **Sergen**'in durumu ve sekiz yıllık eğitimi tartıştıktan sonra yavaşça ayrıldım yanlarından. İnsanlar konuşa konuşa ne güzel anlaşıyor ve konuştukça her şey ne güzel de şıp diye çözülecekti. (An, keşke bir de boya sandığı piyangocunun başında kırılmasaydı, o canım simitler yerlere saçılmasaydı, Sıcağı Sıcağı'na ekibi olay yerine damlamasaydı!)

Derken birden hava sarardı. O anda önümde bir genç kızla bir delikanlı gördüm. Çocuk kollarını açmış kıza ilan-ı aşk ediyor, kız ise **Işılay Saygın** pozlarında yürüyor, çevreye **Aliye Rona** bakışları fırlatıyordu. Etraf androjen ve azıcık da östrojene bulanmıştı. Bir ara delikanlının arka cebinden bir kâğıt parçası düştü. Yavaşça eğilip aldım.

Kibar bir adam *"Hişt hemşerim, bunu düşürdünüz"* diye ardından seslenmesi lazım, fakat ben yarı hırt biri olduğum için usulca açtım kâğıdı. Dolmakalemle yazılmış eciş büçüş cümleleri bir çırpıda okudum. Bu bir şiirdi ve belli ki delikanlı bu iş için epey uğraş vermişti. Bana kalırsa biraz **Neşat Ertaş,** biraz **Aşık Mahzuni** biraz da **Atilla İlhan**'ın etkisinde kalmıştı. Yazıyorum, haklıyım, bana hak verecek misiniz?

"Dedim gel bal rengi gözlerine
Kurban olduğum kız
Kalbim bir deli cephanedir
Her an patlayacakmış gibi vurur
Dedi olmaz, sen gençsin
Senin aşkın da tehlikeli olur."

Yavaşça kâğıdı katladım ve çocuğa vermek üzere adımlarımı sıklaştırdım. Tam yetişmiştim ki iki gence de tulaf haller olmaya başladı. Vücutları kasılıyor, yüzleri şekilden şekile giriyordu. Birden bedenlerinde tomurcuklanmalar belirdi.

Delikanlının sırtından filistin askısı, sol bacağından bir cop fışkırırken, kızın göğüslerinin ortasından kara kıllı bir el, göbeğinden manyeto çıkmaya başlamıştı. Biraz sonra da yüzlerinin her zerresini döküntüler sardı ve bu kırmızı-kahverengi lekeler ellerine, kollarına doğru yayılmaya başladı. Yanlarına gidip tetkik ettim. Benekler, lekeler, döküntülerin bir kısmı Süleyman Bey, bir kısmı Marmaris balı, bir kısmı da **İhsan Doğramacı** şeklinde yusyuvarlaktı.

Olduğum yerde donup kaldım. Hiçbir şey yapamadım. Beş dakika sonra her şey duruldu. Vücutlarındaki çıkıntılar, lekeler, döküntüler yavaş yavaş kaybolmaya başladı. Usulca karşılarına geçip gözlerine baktım. Işık kalmamıştı gözlerinde, yüzleri kırışmıştı. Ağır ağır yürümeye başladılar. Çocuk *"Hayat gailesi işte, artık kitap okuyamıyorum, hem kitaplar da çok pahalı"* dedi. Kızsa kendi kendine söyleniyordu: *"Change-exchange, borsa, Reha Muhtar, Mazda, Tarkan, cafe bar, eşkiya, Kürşat Başar, Mustafa Sandal..."*

Bu anlatılan kimin hikâyesiydi yahu? Koşup ikisini de omuzlarından tutup şizofrenler gibi konuşmaya başladım: *"Muhalefet, aşk, başkaldırı, sanat"* aklıma ne gelirse kekeliyordum. Boş boş yüzüme baktılar. epey sonra delikanlı *"Aşk filan hikâye"* dedi, *"Madem ki genciz, şimdi sadece seks var."* Sonra da alaylı bir şekilde sordu: *"Sen seks nedir biliyor musun ha moruk!"* Daha ağzımı açmadan cevabı da kendisi yapıştırdı: *"Geçici organ nakli!"*

Ben mort olmuş şekilde kaskatı dururken ikisi de garip kahkahalar atarak yanımdan uzaklaşıyor, **Hadi Uluengin** mertebesine ulaşıyorlardı.

Aşk alıp başını gitmişti. Bari eve gideyim dedim. Eve gittim.

"ETİK BUNUN NERESİNDE?"

Alp Tamer

Hızla ilerliyoruz. Artık kadın hastalara bakmayan erkek doktorların ve erkek hastalara bakmayan kadın doktorların görev yaptığı hastanelerimiz var. Hipokrat yemini, insan yaşamının cinsellikten daha önemli ve kutsal olduğu türünden endişelerimiz yok. Birkaç yıl önce kalp krizi geçirip ölen bir hastanın durumu tartışma konusu olmuştu. Adamcağız yatağında kıvranıp dururken hasta-bakıcı müdahale etmemişti, çünkü namaz kılıyordu! Tabii Tanrı o hasta-bakıcıya cenneti mi, yoksa cehennemi mi layık görecek bilemem. Ama şahsım adına söyleyeyim, öyle bir vurdumduymazlıkla cennete gitmektense, ben olsam namazımı bozup o hastaya müdahale ederdim ve cehenneme gitmeye razı olurdum.

27 Mart tarihli 'Radikal' gazetesinde Türker Alkan imzalı *"Don üzerinden beyne yapılan iğneler"* başlıklı yazının bir bölümünde *"İnançlar mı öncelikli, yoksa insan yaşamı mı?"* sorusunun yanıtı etik bir mercekten yazarca yanıtlanıyor. Yazının bütününde evrensel hümanizmanın yedeklediği kişisel hümanist bir tavrın dogmalara, içgüdüsel önyargılara ironik bir bakışı var. (Bu meseleye başka türlü bakmak abes olur zaten!) Bu köşede sayın Türker Alkan'ın yazısının tümüne değinmeyeceğim. Bize gerekli olan bu güzel yazının sadece bu kısmı. Nedenine gelince: Özel bir kanalda seyrettiğim haberde, tıpkı Türker Alkan'ın verdiği trajik örnekte olduğu gibi, haberde verilen görüntünün etik bir sorgulamayı gerekli kılıp kılmadığı sorusunun varlığı!

Haberde intihar etmek amacıyla kendini kamyon altına atan genç bir insanın, önce kamyon altında, sonrasında da kamyon altından çıkarıldıktan sonra (Besbelli ki ölmemiş öyleyse haber değeri %50!) yerde acılar içinde kıvranırken ve yardım isterkenki, görüntüleri yayınlandı. Ben de bu sahneleri her seyirci gibi irkilerek seyrettim; bu genç adamın canhıraş çığlıklarını, kimsenin yardımına gelmeyişini, diğer araç sahiplerinin vurdumduymazlığını vs...

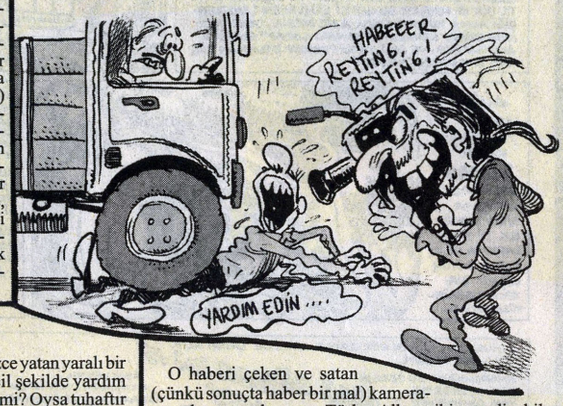

Fakat benim asıl aklıma takılan soru şu oldu: O anda kamerayı omuzlayıp bu olayı (tesadüfen ya da çağrılı olarak) filme alan kameramanın en azından o an kamerasını bir kenara bırakıp o yaralı genç insanın yardımına neden gitmediğiydi? Evet, en masum haliyle sorum buydu. (İkinci kez irkildim.) *"Hayır efendim, haber önceliklidir, topluma bu tür kazaları, vermek ve uyarı görevimizi yapmak zorundayız"* diyebilirler. Ama ne yazık ki bu olay başarısız ve yarım kalmış bir intihar girişimi ve genç insan yardım istiyor. (Bu yaşamak istediği anlamına gelmez mi?) Yapılması gereken, yol ortasında çaresizce yatan yaralı bir insana en acil şekilde yardım etmek değil mi? Oysa tuhaftır kameranımız maddi-manevi bir hazla, (uzun bir süre) duyarlı vatandaşlardan bazıları yaralıya yardım etmek isteyene dek, çekime devam eder!

Sayın **Türker Alkan**'ın yazısında naklettiği örnek keyfi bir seçenek olarak değil, tam tersi etik bir tercih olarak sorgulanıyor.

İnsani bir refleks olarak kendini ortaya koyuyor ve sonuçlandırılıyor. (olması gereken de zaten bu).

Etik sözcüğü mesleki ahlakı içeren bir kavram; iyi olma pek sayın TV'ciler ve habecriler bu haberde.

O haberi çeken ve satan (çünkü sonuçta haber bir mal) kameraman da en azından sayın Türker Alkan gibi şunu diyebilmeliydi: *"Ama şahsım adına şunu söyleyeyim, öyle bir vurdumduymazlıkla TV yöneticilerinin gözüne girmektense, ben olsam kameramı yere bırakır o yaralıya müdahale eder ve 'haber'siz kalmaya razı olurdum."*

Gelen Evrak

Gelen Evrak için adres:
Dinozor Dergisi,
Türkocağı Cad. 39/41 34334
Cağaloğlu-İSTANBUL

Ahmet Erkanlı'ya özgürlük!

Düşünce, içeriği ne olursa olsun insan etkinliğinin en soylusu olarak saygıya değer.

Karikatür de bu bağlamda bir düşünce etkinliğidir.

Ama arkadaşımız Ahmet Erkanlı, düşüncelerini karikatür çizerek söylediği için "suç işlemiş(!)" ve yasaları yapanlarca Metris Cezaevi'ne kapatılmıştır.

Cezaevinde olması gerekenler, Ahmet Erkanlı ve onun gibiler değil, Ahmet'in bugüne kadar çizgileriyle mücadele ettiği suç örgütleridir, çetelerdir.

Karikatür sanatımızı, yurtdışındaki başarılarıyla da onurlandıran arkadaşımızın içinde bulunduğu bu anti-demokratik durumu protesto ediyor, derhal serbest bırakılmasını istiyoruz.

Arkadaşları adına
MUSTAFA BİLGİN
Dayanışma mektupları için adres: Ahmet ERKANLI Metris Cezaevi E-6 Koğuşu / Beşyüzevler-İST.

AHMET ERKANLI 'nın çizgilerinden örnekler

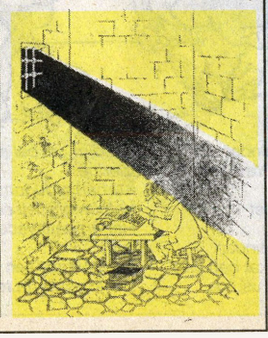

Günaydın Dinozor!

Yaklaşık (sanıyorum) bir milyon genç için geriye sayım başladı. Son uykusuz geceler, son mide bulantıları yaşanıyor (en azından ÖYS'ye dek!) Üniversite birinci basamak sınavı bu pazar "tüm yurtta, KKTC ve dış temsilciliklerimizde" eda edilecek.

Sokağa çıktığımda çoğu binanın sınav duyuruları ile dolu olduğunu fark ediyorum. Yalnızca lise üçler değil, hazırlık sınıfları bile maratona katılmış görünüyorlar. Aynen ilkokul üçüncü sınıfların Anadolu liseleri hazırlığına girişmeleri gibi.

Yöneticilerimiz sağolsun, okulları hayata hazırlanılan yerler olmaktan çıkardılar. Geçmiş nesillerin yaşadığı zevkli okul günleri, yerini, herkesin birbirini rakip olarak gördüğü boğuntulu günlere bıraktı. Yıllıklarda okula son mesajlar "yaşasın senden kurtuluyorum"lara dönüştü.

Geçen yıl ÖSS'ye giren, yine yaklaşık bir milyon gençen yaklaşık yetmiş bini üniversiteye "kapağı atabildi". Okulların kapasiteleri göz önüne alındığında, bir mucize olup tüm adaylar tüm soruları doğru çözse de değişen bir şeyin olamayacağı görülüyor.

Yöneticiler bunun farkında mı bilemiyorum, öyle rahatlar ki.. Tek sebep şu benim sık sık dile getirdiğim son on-on beş yılımız.

Serbest piyasa ekonomisini, kendi paçanı kurtar değerlerini pompalayanlar amaçlarına ulaşmak için en kirli yolu seçtiler. İlkokul üçüncü sınıftan başlayarak birbirini rakip olarak gören çocuklar (çünkü hayatları hep sınava endeksli dir) yetişkin bireyler olduklarında toplumsal dayanışmanın T'sinden anlayabilirler mi? Aman şu ilk gençlik enerjileri, duyarlılıkları, zekâları uyanmasın da ne olursa olsun zihniyeti ülkemi nereye götürecek?

Allah sınava girecek bir milyon gence ve yöneticilerimize zihin açıklığı versin.

Acaba sınav sabahı annelerimizin, dedelerimizin okuduğu nane şekerlerini yemeyip Ankara'ya göndersek faydası olur mu?

Aslıhan Lodi

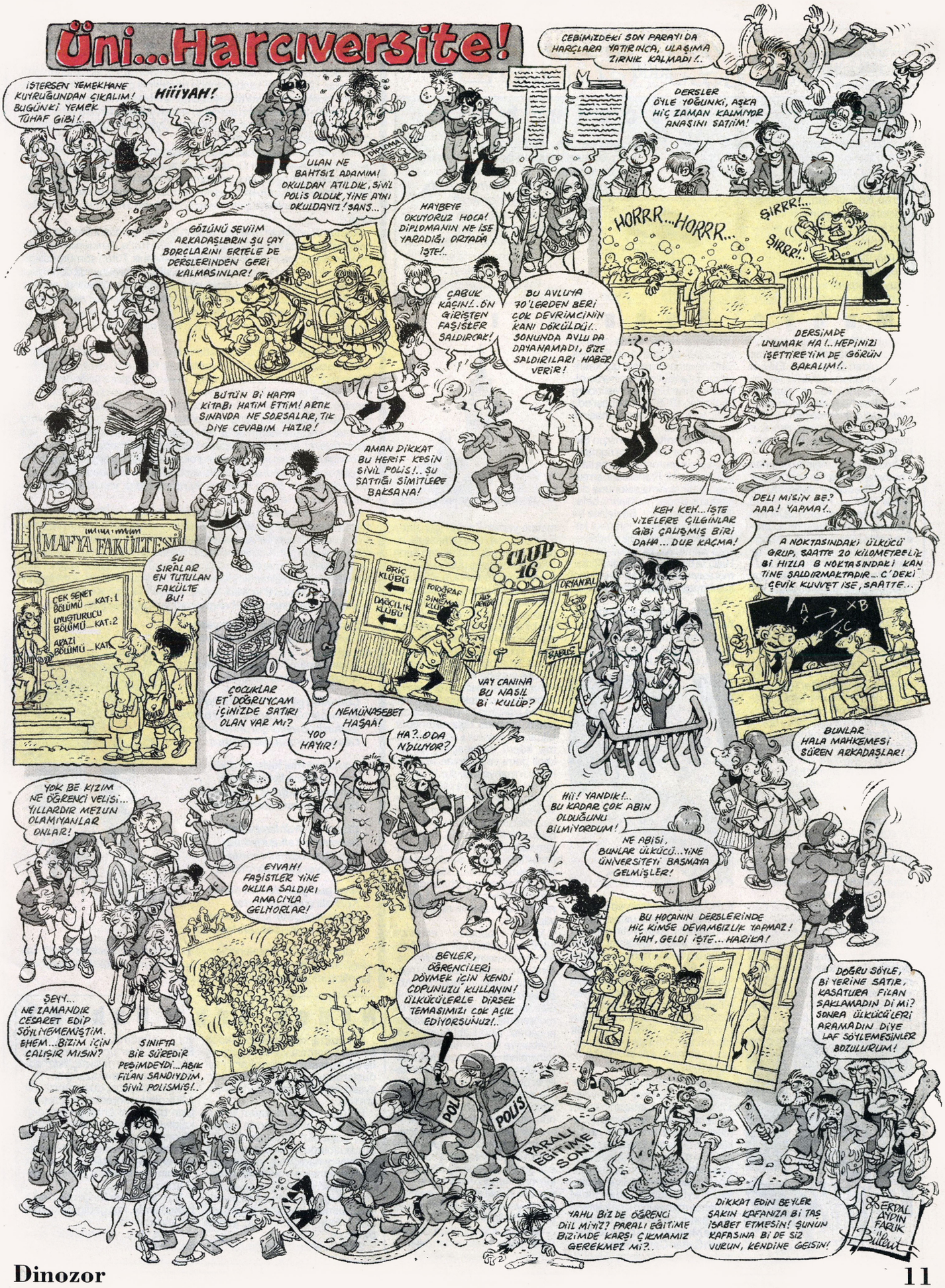
Üni...Harcıversite!
İSTERSEN YEMEKHANE KUYRUĞUNDAN ÇIKALIM! BUGÜNKİ YEMEK TUHAF GİBİ!..
HİİİYAH!
ULAN NE BAHTSIZ ADAMIM! OKULDAN ATILDIK, SİVİL POLİS OLDUK, YİNE AYNI OKULDAYIZ! ŞANS...
DİPLOMA
HAYBEYE OKUYORUZ HOCA! DİPLOMANIN NE İŞE YARADIĞI ORTADA İŞTE!..
CEBİMİZDEKİ SON PARAYI DA HARÇLARA YATIRINCA, ULAŞIMA ZIRNIK KALMADI!..
DERSLER ÖYLE YOĞUNKİ, AŞKA HİÇ ZAMAN KALMIYOR ANASINI SATIİM!
HORRR...HORRR...
ŞIRRR!...
ŞIRRR!..
GÖZÜNÜ SEVİİM ARKADAŞLARIN ŞU ÇAY BORÇLARINI ERTELE DE DERSLERİNDEN GERİ KALMASINLAR!
ÇABUK KAÇIN!..ÖN GİRİŞTEN FAŞİSLER SALDIRCAK!
BU AVLUYA 70'LERDEN BERİ ÇOK DEVRİMCİNİN KANI DÖKÜLDÜ!.. SONUNDA AVLU DA DAYANAMADI, BİZE SALDIRILARI HABER VERİR!
DERSİMDE UYUMAK HA!..HEPİNİZİ İŞETTİREYİM DE GÖRÜN BAKALIM!..
BÜTÜN Bİ HAFTA KİTABI HATİM ETTİM! ARTIK SINAVDA NE SORSALAR, TIK DİYE CEVABIM HAZIR!
AMAN DİKKAT BU HERİF KESİN SİVİL POLİS!.. ŞU SATTIĞI SİMİTLERE BAKSANA!
DELİ MİSİN BE? AAA! YAPMA!..
KEH KEH...İŞTE VİZELERE ÇILGINLAR GİBİ ÇALIŞMIŞ BİRİ DAHA... DUR KAÇMA!
MAFYA FAKÜLTESİ
ŞU SIRALAR EN TUTULAN FAKÜLTE BU!
ÇEK SENET BÖLÜMÜ — KAT:1
UYUŞTURUCU BÖLÜMÜ — KAT:2
ARAZİ BÖLÜMÜ — KAT
CLUP 16
BRİÇ KLÜBÜ
DAĞCILIK KLÜBÜ
FOTOĞRAF VE SİNEMA KLÜBÜ
ORYANTAL
BABUŞ
VAY CANINA BU NASIL Bİ KULÜP?
A NOKTASINDAKİ ÜLKÜCÜ GRUP, SAATTE 20 KİLOMETRELİK Bİ HIZLA B NOKTASINDAKİ KANTİNE SALDIRMAKTADIR... C'DEKİ ÇEVİK KUVVET İSE, SAATTE...
A
B
C
ÇOCUKLAR ET DOĞRUYCAM İÇİNİZDE SATIRI OLAN VAR MI?
YOO HAYIR!
NEMÜNASEBET HAŞAA!
HA?..ODA N'OLUYOR?
BUNLAR HALA MAHKEMESİ SÜREN ARKADAŞLAR!
YOK BE KIZIM NE ÖĞRENCİ VELİSİ... YILLARDIR MEZUN OLAMIYANLAR ONLAR!
Hİİ! YANDIK!.. BU KADAR ÇOK ABİN OLDUĞUNU BİLMİYORDUM!
NE ABİSİ, BUNLAR ÜLKÜCÜ...YİNE ÜNİVERSİTEYİ BASMAYA GELMİŞLER!
EYVAH! FAŞİSTLER YİNE OKULA SALDIRI AMACIYLA GELİYORLAR!
BU HOCANIN DERSLERİNDE HİÇ KİMSE DEVAMSIZLIK YAPMAZ! HAH, GELDİ İŞTE... HARİKA!
BEYLER, ÖĞRENCİLERİ DÖVMEK İÇİN KENDİ COPUNUZU KULLANIN! ÜLKÜCÜLERLE DİRSEK TEMASIMIZI ÇOK AÇIK EDİYORSUNUZ!..
DOĞRU SÖYLE, Bİ YERİNE SATIR, KASATURA FİLAN SAKLAMADIN Dİ Mİ? SONRA ÜLKÜCÜLERİ ARAMADIN DİYE LAF SÖYLEMESİNLER BOZULURUM!
ŞEYY... NE ZAMANDIR CESARET EDİP SÖYLİYEMEMİŞTİM. EHEM...BİZİM İÇİN ÇALIŞIR MISIN?
SINIFTA BİR SÜREDİR PEŞİMDEYDİ...AŞIK FİLAN SANDIYDIM, SİVİL POLİSMİŞ!..
POLİS
PARALI EĞİTİME SON!
YAHU BİZ DE ÖĞRENCİ DİİL MİYİZ? PARALI EĞİTİME BİZİMDE KARŞI ÇIKMAMIZ GEREKMEZ Mİ?..
DİKKAT EDİN BEYLER SAKIN KAFANIZA Bİ TAŞ İSABET ETMESİN! ŞUNUN KAFASINA Bİ DE SİZ VURUN, KENDİNE GELSİN!
ERDAL AYDIN FARUK Bülent

ARKA BAHÇE

Amma da Pecete ha!..

Sizi bilmem, ama ben gece yaptığım otobüs yolculuklarında mola sırasında uyanıp domates çorbası içmeyi çok severim. İzmir Kitap Fuarı'na giderken muavinin, sürenin dolmasında yerlerimizde olmamız gerektiği duyurusuyla kendime geldim. Yoldan geçen kamyonların farlarına bakıp çorbamın son yudumunu da içtiğimde elimi peçeteye attım... Attım atmasına, ama o peçeteyi domates lekeleriyle buruşturup çöpe atamazdım. Neden mi? Bu sorunun yanıtını da siz veresiniz diye peçeteyi yanımda getirdim:

Mahya Babaları!..

Ağabeyi **Nejat** ile birlikte okuldan çıkıp Cihangir'deki evlerine doğru giden **Ercüment Ekrem Talu'**nun yoluna bir arkadaşı çıkar: *"Haberiniz var mı? Şurada, Sponek salonunda bugün sinematografi göstereceklermiş. Pek meraklı bir şey diyorlar. Yeni icat olunmuş. Fotoğrafın canlısı gibi bir şeymiş."*

Sirkeci Garı'nın içinde bulunan 1 numaralı dükkânda fotoğrafçılık yapan **Theodore Vafiadis,** 22 Aralık 1885'te, Paris'teki Grand Cafe'nin bodrum katında ilk film gösterisini gerçekleştiren **Lumiere** kardeşlere aynı yıl içerisinde mektup yazar ve bu aygıtlardan birine sahip olmak istediğini bildirir. **Vafiadis'**in isteği, gösteri aygıtından bir tane bulunduğu için reddedilir. Sinema İstanbul'a 1896'da gelir ama bundan yalnızca saray ahalisi yararlanır. Halka açık ilk gösteriyi yapmak ise **Sigmund Weinberg**'e kısmet olacaktır.

Ercüment Ekrem Talu, ağabeyi Nejat ile *'canlı fotoğraf'*ı görmeye gider. Böylelikle de İstanbul'da 1897 yılında halka açık yapılan ilk gösterimin tanıklığı kâğıda dökülür: *"Derken ortalık birden karardı. Zifiri karanlık içinde kaldık, korktuk. Elim, gayri ihtiyari ağabeyimin elini aradı. Buldum ve bir tehlike karşısında imişim gibi sımsıkı kavradım. Arkamızdaki sıralardan ıslıklar fışkırıyordu. Karanlığın, vaziyet icabı olduğunu kimseler takdir edemediğinden, pencerelere örtülen siyah perdelere itiraz ediyorlardı. O vakitler İstanbul'da elektrik yoktu. Abdülhamit'in vehmi elektriğin memlekete girmesine engel olmuştu."*

Gösterimin ilk yarısında bir tren yolculuğu, verilen iki dakikalık aradan sonra ise bir boğa güreşi yer alır. Biletler 10 kuruş olduğu için Sponek salonunun iskemleleri dolmaz. Sponek aslında bir sinema salonu değil, birahanedir. Beyoğlu'nda bulunan Avrupa Pasajı'nın karşısında o yıllarda büyük bir mezbaha vardı. 1870 yılının 5 haziran günü Beyoğlu bir meşaleye dönüşünce bu yapı da yanar ve yerine yeni bir bina yıpılır. Sponek Birahanesi bu binanın üst katındaydı. İstanbul'da ilk sinema binası ise yine Sigmund Weinberg tarafından 1908'de Tepebaşı'nda açılır. İstanbul'un ilk sinemasının adı *'Pathe'*dir.

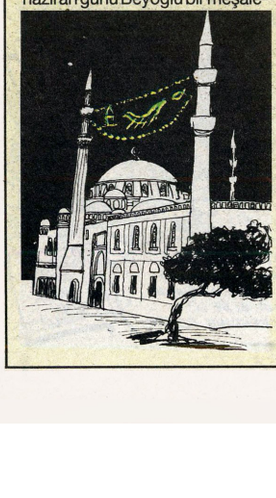

Abdülhamit, iki Fransızın Şirket-i Hayriye'nin 18 baca numaralı *'Asayiş'* vapurunu kiralama isteğini geri çevirir. Fransızların amacı vapuru bir sinema salonuna dönüştürüp Boğaz martılarına beleş film seyrettirmekti. Böylelikle bir birinciliği kaybeden İstanbul kazanmış olduğu ikincilik madalyasıyla yetinir: **Alexandre Promio,** Haliç'te bir kayığa yerleştirdiği kamerasıyla sinema tarihinin ikinci kaydırmasına (travelling) imzasını atar.

Işığın her türlü kullanımından rahatsız olan Abdülhamit, mahyacıları sarayda çağırmakta ve kimin, hangi camiye nasıl bir mahya kuracağı konusunda bilgi edinmektedir. Uygun görülmeyen mahyalar sansüre uğrayıp ustaları azarlanmaktadır. İslamiyetin egemen olduğu kentler arasında İstanbul'a özgü olan mahya sanatının hangi tarihte başladığı kesin olarak bilinmez. 16. yüzyılda ortaya çıkan ve iki minare arasına çekilen halata kandillerle yazı yazma sanatı anlamına gelen mahyacılığın babalarından Urfalı **Abdullah Efendi'**nin 1598'de öldüğü, elimizde konuyla ilgili en eski tarihlerden biridir.

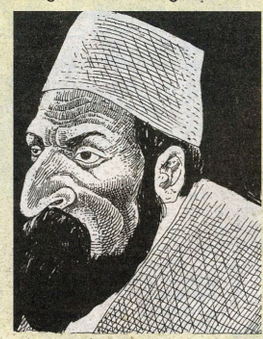

Önceleri kandil ve bayram gecelerinde kurulan mahyalar, 1721'den sonra ramazanın bütün günlerine yayılır. Tek minareli camiler de aydınlanmaktan geriye kalmaz. Örneğin, Davutpaşa Camisi'nin minaresi ile kubbesi arasına mahya kurulurdu. İstanbullular aydınlanmayı öylesine sevmişlerdi ki Eyüp Sultan Camisi'nin iki minaresi mahya için kısa kalırken birer şerefe daha uzatılır. Üsküdar İskele Meydanı'nda bulunan Mihrimah Sultan Camisi'ne de halkın mahya isteğinden dolayı ikinci bir minare yapılır. Zaman içerisinde Edirne, Bursa ve bir ramazanlık da olsa Konya kentindeki camilerin minareleri arasına mahya kurulur.

Mahyalarda ramazanın ilk on beş gününde yazılar göze çarparken sonraki günlerde resimler boy gösterir! Kuran'da resmi yasaklayan bir buyruk olmamasına karşın zamanla her türlü hareketli, canlı tasvir put yerine konulup günah sayılır. İstanbul, bu bağnazlığı iki minare arasına kandillerle resim yaparak kırar. Halkın mahyacılığı benimseyip desteklemesi, aydınlanma isteğinin en yürekli ve cüretkâr biçimde dışavurumudur. Minareler arasına kuş, çiçek, elma, köprü, saltanat kayığı, yelkenli gemi ve şadırvan resimleri kurardı mahya babaları!.. Günümüzde *'kafeterya ve satış merkezi'* yapılmak istenilen Kız Kulesi'nin, kandillerle iki minare arasına çizilen resmi, mahyalar arasında en çok ilgi göreniydi. Yağmurlu ramazan gecelerinde camiye bakanlar kubbenin üstünde bir şemsiye resmi görürlerdi. Mahyacının biri, aydınlanma çorbasında benim de tuzum olsun diye düşünerek çorba kâsesinin resmini bile yapmıştır!

Mahya babaları arasında 1826'da, hocası **Latif'**in elini öperek ve de duasını alarak Süleymaniye'nin minareleri arasında mahyacılığa başlayan **Hezarfen Abdüllatif Efendi** oldukça ünlenir. Gezdirme mahya konusunda bu muhteremin ustalığına hiç kimse erişemez. Abdüllatif Efendi, Süleymaniye Camisi'nin üç şerefeli minarelerinin arasına üç halat çeker. Ortadaki halata o yıllarda Haliç'te bulunan köprüyü ve Azaplar Camisi'ni resmeder. Üst halata ise kandillerle bir araba çizer. Köprünün altındaki halatta kayıklar ve balıklar vardır. Biz her ne kadar yazımızın başında İstanbul'a sinemanın ilk gelişini anlattıksa da işin aslı şudur: Abdüllatif Efendi'nin kurmuş olduğu mahyada köprünün üstündeki araba ve deniz kısmında yer alan balıklar ile kayıklar hareket halindedir.

Sinema sözcüğünün kökeni Grekçedeki *'kinema'*dan gelir.

Kinema, hareket demektir!..

Yoldaş Oturan Boğa

Radikal gazetesi *'Kızılderili prensi'* **Pocahontas'**ın elbiselerini verdi. Çocuklar, 1995 yılının sonbaharında gösterime giren çizgi filmden tanıdıkları Pocahantas'ın karton oyuncağına elbiseleri keserek giydirdiler. Ama Kızılderili elbiselerinin ardından verilen yüksek dantela yakalı İngiliz kıyafetlerini yanlışlık olarak yorumladılar. Öyle ya, bir Kızılderili beyaz kadının elbiselerini neden giysin?..

Pocahontas filmde ve sonradan piyasaya çıkan oyuncaklarında Kızılderili elbiseleriyle görülür. Oysa gerçek yaşantısında kocası tarafından bir İngiliz kadını gibi giyinmeye zorlanmıştır. Dinozor okurları anımsayacaklardır, *"Seninkini Kim Kesti"* başlıklı yazımızda gerçekleri dile getirmiştik: Pocahontas'ın hayatına giren beyaz adam **John Smith** değil, **John Rolfe'**dur.

Kaptan John Smith'e Pocahontas'ın âşık olması düşünülemez, çünkü karşılaştıklarında henüz 12 yaşındadır! John Rolfe, Kızılderilileri sömürmek amacıyla reisin kızı Pocahontas ile evlenir. Tütün sömürgeciliğini başlatabilmek için buna zorunludur. Böylelikle yeni dünyada daha güçlü olacaktır. Valinin onayını alabilmek için yazmış olduğu dilekçede evlilik isteğinin nedenini şöyle açıklar: *"Eğitimi kaba, davranışları barbarca, soyu lanetli bu kâfir ile tarım işletmesinin yararı, ülkemizin onuru, Tanrı'nın yüceltilmesi, kendi kurtuluşum ve dinsiz bir yaratığı gerçek Tanrı ve İsa'nın dinine döndürmek."*

Pocahontas'ın yalnızca kıyafetleri değil, dini inançları da değiştirilir. O artık kilisede kutsanmış bir dindardır. Reis **Kırmızı Ceket**, Kızılderilileri *"Tanrı ve İsa'nın dinine döndürmek"* isteyenlere şu karşılığı vermişti oysa: *"Kardeşim, dinle beni, buraya yüce Tanrı'nın yolunda gidelim, ona tapalım diye gönderildiğini söylüyorsun. Bunun doğruluğunu nasıl, nereden bileceğiz biz? Anladığımıza göre sizin dininiz bir kitapta yazılıymış. Bu kitap size seslendiği kadar, bize de ses ediyorsa, nasıl oldu da bize, yalnız bize mi, atalarımıza bugüne kadar gönderilmedi? Bu kitabın içindeki bilgiden neden şimdilere dek yoksun kaldık? Bu bilgileri ulaştıracak araçlar niçin geçmedi elimize? Bu konuda bütün bildiklerimiz senin sözlerine dayanıyor. Beyaz insanların bunca aldattığı, yanılttığı bizler, bunların doğruluğuna nasıl inansın?"*

Kızılderililer denildi mi hep geçmiş anımsanıyor. Şef **Seattle**'ın yazmış olduğu mektup geliyor akıllara... Ve de Pocahontas! Günümüzde beyaz adama karşı direnenlerden haberimiz olmuyor. Çünkü **Kolomb**'un Amerika'yı bulduğu gün Kızılderililerin topraklarını kaybettiklerine inandırıldık. Ama onlar direnmeye devam ediyorlar. Özgürlük kavgaları kovboy filmlerinden alışageldiğimiz sahnelerden çok farklı günümüzde. Kızılderili şair **Charles G.Ballard'**ın *'Mülk Sahibi'* adlı şiirini **Ergin Koparan'**ın çevirisiyle okursak, direnmenin hangi zeminde olduğunu öğrenebiliriz:

Çıkarsın bakalım iyi adam yasayı
Hiç olur mu yerlileri adam yerine koyması
Yapaduralım biz tepeye villasını
Anlatalım ona sefaletimizi

Çocukları gidecek en iyi okula
Karısının bir eli yağda öteki balda
İşçileri hep uysal görünmek zorunda
Gösterelim ona sefaletimizi

Adına mermer levhalar dikili
Borç verir misliyle alır faizi
Duymaz kulağı hiç inleyenleri
Söyleyelim ona sefaletimizi

Çitleri ovayı dolaşır elbet
Seçmenleri alkış kıyamet
Sahil boyu ışıl ışıl cennet
Görmüyor bile sefaletimizi

Ama gün gelir devran döner
Kol-kola girer kardeşler
Coşkun gecede şafak söker
O da öğrenir elbet sefaletimizi

Pocahontas'ın elbiselerine İngiliz kıyafetlerinin de eklenmesiyle Kızılderililere yapılan zorbalıklara, kültürlerini değiştirme politikalarına çocuklarımızın küçük elleri de alet edilmiş oldu!..

Neden Arka Bahçe?

Evimizin arka bahçesinde koca bir kaya parçası vardı. Ne yapıp, ne edip o taşı yerinden oynatmayı düşlerdim. Çok ağır olduğu için aylarca uğraşıp keser ile ufalamıştım taşı...

Bir gün, çocuk kollarım ile kucakladığım gibi yerinden kaldırmayı başardım. Ama çok kısa sürdü mutluluğum. Arkadaşlarımla oyunlar oynadığımız, yaz akşamlarında yemekler yediğimiz, annemin her gün su akıttığı o güzel bahçemiz taşın altından çıkan çıyanlarla dolmaya başladı. Hatamı anlayıp taşı hemencecik yerine oturttum.

Silah ve eroin tüccarları cirit atıyor günümüzde. **Bernard Shaw'**ın *"Her üçkâğıtçının sığınacağı son kale milliyetçiliktir"* sözü daha bir anlam kazanıyor.

Umutlarımızın, düşlerimizin bir sülük gibi kanını emmeye çalışanların birkaç yıl önce yerlerinden kaldırılan heykellerin altından çıktıklarını unutmayalım. Yerlerine oturtalım o heykelleri ve altına **Özdemir Asaf'**ın şu dizesini yazalım: "Benim heykellerim benimle birlikte kımıldar."

Bundan böyle Dinozor'un arka bahçesinde, taşı gediğine koyma çabasındayım.

Umut hiç tükenmiyor arka bahCHE'de!..